

Nr 301

Av herr **Alexanderson**, om *förenkling av fastighetsböckerna*.

(Lika lydande med motion nr 393 i Andra kammaren)

Under senare år har vid skilda tillfällen förelegat stora svårigheter för särskilt häradsrätternas inskrivningsavdelningar att expediera förekommande ärenden och utlämna begärda gravationsbevis inom föreskrivna expeditionstider. Detta missförhållande medför både praktiska olägenheter och ekonomiska förluster för därav berörda personer. Bl. a. föranledes i många fall uppskov med utbetalning av statliga lån för nybyggda hyresfastigheter, vilket försvårar byggnadsverksamheten och ökar hyrorna. Under alla omständigheter är en eftersläpning av det slag som förekommit icke acceptabel.

Vissa åtgärder har vidtagits för att komma till rätta med förhållandena, framför allt genom ökad insats av personal, och utredningar rörande rationaliserande åtgärder av kontorsteknisk natur torde även pågå. Risk för nya eftersläpningar torde emellertid trots detta föreligga. Det finnes emellertid ett område, som icke berörts av hittills prövade rationaliseringsåtgärder och där möjlighet till goda resultat i dylikt avseende torde föreligga. Det förhåller sig nämligen så att fastighetsböckerna innehåller en stor mängd inteckningar, särskilt för servitut eller nyttjanderätt, vilka i själva verket saknar betydelse för vederbörande fastighet men ändå kvarstår i fastighetsboken och avsevärt tynger arbetet. Som exempel må anföras servitutsin-teckningar, som efter genomförda fastighetsdelningar är antecknade på ett stort antal fastigheter, som lokalt ej beröres av servituten, rättigheter som till sitt innehåll icke längre är aktuella, anteckningar om expropriation eller utmätning, som redan är avslutade. Beträffande fall av det förstnämnda slaget finnes en bestämmelse, som kan tillämpas i samband med sammanläggning av fastigheter men som borde kunna göras tillämplig även på andra fall. I förslaget till ny jordabalk finnes en bestämmelse, som möjliggör avförande av vissa servitut berörande stadsplanelagda områden. Denna kunde eventuellt göras tillämplig redan innan nya jordabalken i övrigt antages eller träder i kraft. I övrigt torde det vara önskvärt, att avföring av servituts-anteckningar, eventuellt upphörande av servitut, kunde i större utsträckning beslutas utan yrkande av fastighetsägaren. Detta skulle särskilt vara av betydelse med hänsyn till kostnadsfrågan. Vidare kunde man tillskapa ett förfaringssätt, som ger vederbörande inskrivningsdomare möjlighet att verkställa utredning och med anledning därav utrensa onyttiga anteckningar

ur fastighetsböckerna. Ett sådant förfaringssätt skulle givetvis förses med erforderliga rättssäkerhetsgarantier.

Åtgärder i den angivna riktningen skulle visserligen kräva en viss arbetsinsats från domstolarnas sida, men kostnaderna härför skulle säkerligen mångfaldigt förränta sig genom besparingar i framtiden. Det synes icke vara anledning att avvakta väntade reformer på inskrivningsväsendets område, då de ifrågasatta åtgärderna säkerligen skulle underlätta genomförandet av reformerna huru dessa än komma att utformas.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning och åtgärder i det ovan angivna syftet.

Stockholm den 24 januari 1964

Erik Alexanderson